

Redigeret, trykt og udgivet af W. F. Laub i Nykøbing.

N° 22.

Mandagen den 21 Februar.

1842.

Indsendt.

Stiftstidenden N° 14 indeholder en Anbefaling af en Indbydelse fra nogle Medborgere i Jylland til et Monument for Kong Frederik den Sjette. Er der tilstrækkelig Grund til at oprette et saadant Monument? Ere der ikke meget gyldige Grunde til at lade den Sag fare? Vil Fremtiden fremstille den lange Arrække, i hvilken Frederik holdt Statens Roer, som hæderlig eller ydmygende, som lykkelig eller ulykkelig?

Som Privatmand var Frederik retsindig, ordholdende, arbeidsom, tarvelig. Som Regent besjælede han af varm Kjærlighed til sit Folk og navnlig til Bondestanden; men han vilde fremme sit Folks Vel ene paa sin Bist; fordi han, som han erklærede den Forening af Medborgere, der saa Aar for hans Død petitionerede med yderligere Indstrækning i Trykkesfriheden, alene kunde bedømme, hvad Folkets Lær krævede. Hans hele Regiering er en Commentar over disse Ord. Og formaede han at løse den svære Opgave, han saaledes lagde paa sine Skuldre? Kjendsgjerninger maae tale; Historien har givet Svar. Vor Flaade blev berrøvet, medens vi drømte af Fred og ingen Fare. Norge — den halve Deel af den danske Stat — blev taget fra os. Danmark — sagde den franske Publicist de Pradt kort Tid derefter om os — er ikke længere et Rige, det er et smukt Herfskab (seigneurie). Men bleve nu, spørge vi videre, de tilbageblevne Levninger konsoliderede, blev et godt Finantsystem indført? Holsten er bleven knyttet til Tydsland ved et uoploseligt Baand, Slesvig vasker mellem Norden og Syden. Om Successionen i disse Dele af den danske Stat er Alt Forvirring og Usikkerhed. Hvorledes Finantsernes Tilstand og Finantsystemet var, da Stænderne traadte sammen, vide vi Alle. At Frederiks Regiering var uhykkelig, ligger da klart for Enhver. Om vi end kunde have forebygget Dødsfaldet 1807 eller i det Mindste forebygget, at det blev et Dødsfald; om Successionen i Hertugdømmerne og de statsretlige Forhold mellem dem og Kongeriget kunde have været ordnede, og garanterede af den europæiske Diplomati, i Decenniet 1805—1815; om vort Finantsvæsen i de 20 Fredsaar fra 1815 til 1835 kunde være blevet bedre, end det var 1835, herom kunde meget siges; men Discussionen herom hører ikke herhid; thi at Frederiks Regiering var i politisk Henseende høist ulykkelig, er uomvisteligt, og at disse Ulykker ene hidførtes ved Begivenhedernes uimodstaaelige Magt, vil Ingen paastaae.

Vi ville derfor elske Frederiks Minde; thi han elskede os; vi vide, at kunde han have afvendt Stjævnens Slag fra os, havde han afvendt dem.

Men det Monument, til hvis Oprettelse Indbydelse er udgaaet, er ikke for Frederik som Privatmand, men som Konge; og som Konge var hans Regiering saa ulykkelig, at dersom ligesaa Meget tabes under nogen af hans Eftermænd bliver Intet videre at tabe, fordi Alt da er tabt. Det viser sig desaaarsag ogsaa, at Indbydelsen ikke finder Gienklang i Folket, at Intet af Betydenhed tegnes — thi Ideen er, om end vel meent, uheldig.

Indsenderen af nærværende Linier tillader sig at henlede Landbeboernes Opmærksomhed paa de Forsamlinger, der den 1ste og 2den Mars d. A. ere berammede, og som paa den anførte Tid agtes afholdte paa Gæstgivergaarden i Sørfjøbing af det Kolland-Jalsterke Brandsforsikringselskab og Mariæboe Amts oeconomicke Selskab.

Disse Selskaber have ved deres Oprettelse aabenbar haft det almene Vel og dets Befordring til Hensigt, et Diemed, der lige fra Grundtanken til selve Ideens Udførelse, er saa agtværdig, at det fortjener den varmeste Paaskjonnelse og velvilligste Imødekommen af Alle. Denne Bedømmelse af disse respective Selskabers Diemed, tør man forudsætte, er understrevet og bisaldet af dem, der allerede befinde sig som disse Selskabers Medlemmer, en Forsudsætning, hvis Rigtighed ikke behøver at documenteres med Beviisligheder hentede ad en lang filosofisk Omvei; thi det synes at være klart, at den, der som Medlem tiltræder et Selskab, der har en almeennyttig Tendens, ikke gjør dette, eller idetmindste ikke burde gjøre dette, uden at han vedkjender sig og er overbevist om Diemedets Agtværdighed, og fra denne Overbeviisning maa man antage at Dødsfaldet om varm Paaskjonnelse og velvillig Imødekommen er uadskillig.

Er dette Raisonnement rigtigt, da kan man dernæst fremkomme med det Spørgsmaal: Hvor og paa hvad Sted skal det vise sig, om disse Selskabers almeennyttige Diemed af Medlemmerne imødekomes og paaskjønnes med den Barm og Beloville, de fortjene? Jeg svarer: ved deres Generalforsamlinger; der behøver man ikke at være nogen særdeles starr Jagttager, for strax ved sin Indtrædelse at kunne bedømme om her er virkelig Interesse og Sands for Sagen tilstede, eller om Medlemmerne have troet, at Selskabets almeennyttige Diemed ere tilstrækkelig pleiede og fremmede, ved at de til Selskabet have laant deres Navn, givet deres Bidrag, og iøvrigt forbleven hjemme. Jeg kan ikke andet end vedblivende benævne saadanne Selskabers Generalforsamlinger som Udtryk for af Medlemmernes meer eller mindre Interesse for det almindelige Vel, og troer jeg ikke at have feilet heri, naar det er vist, at Generalforsamling-